

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2016. gada 29. jūnijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Konvencija, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu — 54. pants un 55. panta 1. punkta a) apakšpunkts — Eiropas Savienības Pamattiesību harta — 50. pants — *Principis ne bis in idem* — Apsūdzētā kriminālvajāšanas pieļaujamība dalībvalstī pēc tam, kad prokuratūra, neveicot padziļinātu izmeklēšanu, ir izbeigusi pret viņu uzsākto kriminālprocesu citā dalībvalstī — Lietas neizskatīšana pēc būtības

Lieta C-486/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg* (Hanzas Augstākā tiesa Hamburgā, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 23. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 10. novembrī, kriminālprocesā pret

Piotr Kossowski,

piedaloties

Generalstaatsanwaltschaft Hamburg.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], E. Levits, Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Prehala [*A. Prechal*] (referente), K. Vajda [*C. Vajda*], S. Rodins [*S. Rodin*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*],

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretārs M. Aleksejevs [*M. Aleksejev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 29. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *P. Kossowski* vārdā – *I. Vogel, Rechtsanwältin*,
- *Generalstaatsanwaltschaft Hamburg* vārdā – *L. von. Selle* un *C. Rinio*, pārstāvji,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Kemper*, pārstāvji,
- Francijas valdības vārdā – *F.-X. Bréchet* un *D. Colas*, kā arī *C. David*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

- Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman* un *M. de Ree*, pārstāves,
 - Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, kā arī *J. Sawicka* un *M. Szwarc*, pārstāvji,
 - Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *L. Christie*, pārstāvis, kam palīdz *J. Holmes*, *barrister*,
 - Šveices valdības vārdā – *R. Balzaretti*, pārstāvis,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *W. Bogensberger* un *R. Troosters*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2015. gada 15. decembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 54. un 55. pantu Konvencijā, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, kas parakstīta Šengenā (Luksemburga) 1990. gada 19. jūnijā un stājās spēkā 1995. gada 26. martā (OV 2000, L 239, 19. lpp.; turpmāk tekstā – “KĪŠN”), kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 50. pantu un 52. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts kriminālprocesā, kas Vācijā ierosināts pret *Piotr Kossowski* (turpmāk tekstā – “apsūdzētais”), kurš ir apsūdzēts par to, ka 2005. gada 2. oktobrī šīs dalībvalsts teritorijā ir izdarījis darbības, kuras ir kvalificējamas kā izspiešana, kas tiek pielīdzināta zādzībai atbildību pastiprinošos apstākļos.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Harta

- 3 Hartas 50. pants “Tiesības netikt divreiz tiesātām vai sodītām krimināllietā par to pašu noziedzīgo nodarījumu” ir izteikts šādā redakcijā:

“Nevienam nedrīkst atkārtoti tiesāt vai sodīt krimināllietā par nodarījumu, par kuru viņš saskaņā ar tiesību aktiem Savienībā jau ticis attaisnots vai notiesāts ar galīgu spriedumu”.

KĪŠN

- 4 KĪŠN tika noslēgta, lai nodrošinātu Šengenā 1985. gada 14. jūnijā parakstītā Nolīguma starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (OV 2000, L 239, 13. lpp.) īstenošanu.

- 5 KĪŠN 54. un 55. pants ir iekļauts tās III sadaļas 3. nodaļā, kuras nosaukums ir ““Non bis in idem” principa piemērošana”. KĪŠN 54. pantā ir paredzēts:

“Personu, kuras sakarā vienā Līgumslēdzējā Pusē ir pieņemts galīgais tiesas spriedums, nedrīkst par to pašu nodarījumu saukt pie atbildības citā Līgumslēdzējā Pusē, ar noteikumu, ka notiesāšanas gadījumā sods jau ir izciests, to izcieš vai to vairs nevar izpildīt atbilstīgi tās Līgumslēdzējas Puses tiesību aktiem, kurā spriedums pieņemts.”

- 6 KĪŠN 55. pantā ir noteikts:

“1. Katra Līgumslēdzēja Puse, ratificējot, pieņemot vai apstiprinot šo konvenciju, var deklarēt, ka 54. pants tai nav juridiski saistošs vienā vai vairākos šādos gadījumos:

- a) ja nodarījums, par kuru pieņemts citas valsts tiesas spriedums, pilnībā vai daļēji izdarīts tās teritorijā; šo izņēmumu tomēr nepiemēro, ja nodarījums daļēji izdarīts tās Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kur spriedums pieņemts;

[..]

4. Izņēmumus, kas atbilstīgi 1. punktam ir iekļauti deklarācijā, nepiemēro, ja ieinteresētā Līgumslēdzēja Puse tā pašā nodarījuma sakarā ir lūgusi otrai Līgumslēdzējai Pusei veikt vajāšanu vai ir attiecīgo personu izraidījusi.”

- 7 Vācijas Federatīvā Republika, ratificējot KĪŠN, saskaņā ar šīs konvencijas 55. panta 1. punktu izteica šādu deklarāciju attiecībā uz tās 54. pantu (*BGBL*. 1994 II, 631. lpp.):

“Vācijas Federatīvajai Republikai [KĪŠN] 54. pants nav saistošs:

- a) ja nodarījums, par kuru pieņemts citas valsts tiesas spriedums, pilnībā vai daļēji izdarīts tās teritorijā [..].”

Protokols, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Savienības sistēmā

- 8 KĪŠN tika iekļauta Savienības tiesībās ar Protokolu (Nr. 2), ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību, tā redakcijā pirms Lisabonas līguma spēkā stāšanās, un Eiropas Kopienų dibināšanas līgumam ar Amsterdamas līgumu (OV 1997, C 340, 93. lpp.) kā “Šengenas *acquis*”, kas definēts šā protokola pielikumā. Šajā protokolā trīspadsmit dalībvalstis ir pilnvarotas izveidot ciešāku savstarpēju sadarbību jomās, uz ko attiecas Šengenas *acquis*.

Protokols (Nr. 19) par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā

- 9 Protokolā (Nr. 19) par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā (OV 2010, C 83, 290. lpp.) un ietverts Lisabonas līguma pielikumā, 25 dalībvalstīm Savienības iestāžu un tiesību sistēmā ir atļauts īstenot ciešāku savstarpēju sadarbību jomās, uz ko attiecas Šengenas *acquis*. Tādējādi saskaņā ar šā protokola 2. pantu:

“Šengenas *acquis* attiecas uz 1. pantā minētajām dalībvalstīm, neskarot 2003. gada 16. aprīļa Pievienošanās akta 3. pantu un 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās akta 4. pantu. Padome aizstāj Izpildu komiteju, kas izveidota ar Šengenas līgumiem.”

Polijas tiesības

- 10 *Kodeks postępowania karnego* (Kriminālprocesa kodekss) 327. panta 2. punktā ir paredzēts:

“Ar galīgu nolēmumu izbeigtu kriminālprocesu pret personu, kura šajā procesā ir bijusi aizdomās turētais, var atjaunot vienīgi ar prokurora lēmumu, ja ir tapuši zināmi būtiski fakti vai pierādījumi, kas nebija zināmi sākotnējā kriminālprocesa laikā. [...]”

- 11 Šī kodeksa 328. pantā ir noteikts:

“1. Ģenerālprokurors galīgu nolēmumu par izmeklēšanas izbeigšanu pret personu, pret kuru tā bijusi uzsākta, var atcelt, ja viņš konstatē, ka izmeklēšanas izbeigšana nav bijusi pamatota [...].

2. Sešus mēnešus pēc lēmuma par izmeklēšanas izbeigšanu stāšanās likumīgā spēkā ģenerālprokurors lēmumu vai tā pamatojumu atcelt vai grozīt var tikai par labu aizdomās turamajam.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 12 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka *Staatsanwaltschaft Hamburg* (Hamburgas prokuratūra) ir izvirzījusi apsūdzētajam apsūdzību par to, ka viņš 2005. gada 2. oktobrī Hamburgā (Vācija) ir izdarījis darbības, kas atbilstoši Vācijas krimināltiesībām ir kvalificējas kā izspiešana, kas tiek pielīdzināta zādzībai atbildību pastiprinošos apstākļos. Šajā gadījumā apsūdzētais aizbrauca ar personas, kas ir cietusi pamatlietā, transportlīdzekli. Hamburgā pret apsūdzēto tika uzsākta izmeklēšana.
- 13 Polijas iestādes 2005. gada 20. oktobrī ceļu satiksmes pārbaudē Kolobžegā [*Kolobrzeg*] (Polija) apturēja transportlīdzekli, kuru vadīja apsūdzētais, un aizturēja viņu, lai varētu izpildīt Polijā viņam citā krimināllietā piespriestu brīvības atņemšanas sodu. Pēc apsūdzētā vadītā transportlīdzekļa pārbaudes *Prokuratura Rejonowa w Kolobrzegu* (Kolobžegas rajona prokuratūra, Polija) uzsāka izmeklēšanu pret apsūdzēto arī pēc apsūdzības par izspiešanu, kas tiek pielīdzināta zādzībai atbildību pastiprinošos apstākļos atbilstoši Polijas Krimināllikuma 282. pantam, saistībā ar 2005. gada 2. oktobrī Hamburgā izdarītajiem nodarījumiem.
- 14 Starpvalstu juridiskās sadarbības ietvaros *Prokuratura Okręgowa w Koszalinie* (Košalinas apgabala prokuratūra, Polija) lūdza Hamburgas prokuratūrai izsniegt izmeklēšanas lietas materiālu kopijas. Šīs kopijas tika izsniegtas 2006. gada augustā.
- 15 2006. gada decembrī Kolobžegas rajona prokuratūra nosūtīja Hamburgas prokuratūrai savu 2006. gada 22. decembra lēmumu, ar kuru pierādījumu nepietiekamības dēļ tika izbeigts pret apsūdzēto ierosinātais kriminālprocess.
- 16 Ir vispārzināms, ka šis lēmums bija pamatots ar to, ka apsūdzētais bija atteicies sniegt liecību un cietušais pamatlietā, kā arī vēl viens liecinieks dzīvo Vācijā, un tādējādi tie nav tikuši nopratināti izmeklēšanas ietvaros, kā dēļ daļēji neprecīzās un pretrunīgās cietušā liecības nebija iespējams pārbaudīt.
- 17 Iesniedzējtiesa piebilst, ka atbilstoši šim lēmumam par kriminālvajāšanas izbeigšanu pievienotajam dokumentam par pārsūdzības iespējām attiecīgajiem lietas dalībniekiem septiņu dienu laikā pēc šī lēmuma izsniegšanas bija tiesības to pārsūdzēt. Nešķiet, ka cietušais pamatlietā būtu iesniedzis šādu pārsūdzību.
- 18 2009. gada 24. jūlijā Hamburgas prokuratūra izdeva Eiropas apcietināšanas orderi attiecībā uz apsūdzēto, pēc tam, kad tā jau 2006. gada 9. janvārī bija saņēmusi valsts apcietināšanas orderi attiecībā uz apsūdzēto no *Amtsgericht Hamburg* (Hamburgas Pirmās instances tiesa, Vācija). Ar 2009. gada

4. septembra vēstuli Polijas Republikai tika lūgts izdot apsūdzēto Vācijas Federatīvajai Republikai. Ar *Sąd Okręgowy w Koszalinie* (Košalinas apgabaltiesa, Polija) 2009. gada 17. septembra lēmumu Eiropas apcietināšanas ordera izpilde tika atteikta, ņemot vērā Kolobžegas rajona prokuratūras lēmumu par kriminālvajāšanas izbeigšanu, kuru šī tiesa ir kvalificējusi kā galīgu Kriminālprocesa likuma izpratnē.

- 19 2014. gada 7. februārī apsūdzētais, kurš joprojām atradās meklēšanā Vācijā, tika aizturēts Berlīnē (Vācija). 2014. gada 17. martā Hamburgas prokuratūra izvirzīja viņam apsūdzību. *Landgericht Hamburg* (Hamburgas apgabaltiesa, Vācija) atteicās sākt iztiesāt krimināllietu, savu lēmumu pamatojot ar to, ka publiskā apsūdzība KĪŠN 54. panta izpratnē ir tikusi izbeigta ar Kolobžegas rajona prokuratūras lēmumu par kriminālvajāšanas izbeigšanu. Līdz ar to tā ar 2014. gada 4. aprīļa lēmumu atcēla attiecībā uz apsūdzēto izdoto apcietināšanas orderi, un pēc tam viņš tika atbrīvots no izmeklēšanas apcietinājuma.
- 20 Iesniedzējtiesa, kas izskata Hamburgas prokuratūras protestu par šo lēmumu, atbilstoši šajā ziņā piemērojamām Vācijas tiesību normām uzskata, ka ir ticis pierādīts, ka pastāv pietiekamas aizdomas par apsūdzētā vainu nodarījumā, un tādējādi *Landgericht Hamburg* (Hamburgas apgabaltiesa) būtu jāpieņem lieta iztiesāšanā un jāpieņem arī apsūdzība, ja vien KĪŠN 54. pantā un Hartas 50. pantā ietvertais *ne bis in idem* princips tam nav procesuāls šķērslis.
- 21 Šajā ziņā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai deklarācija, ko Vācijas Federatīvā Republika ir pieņēmusi atbilstoši KĪŠN 55. panta 1. punkta a) apakšpunktam, vēl joprojām ir spēkā esoša. Ja tas tā būtu, šajā lietā nevarētu piemērot *ne bis in idem* principu, jo nodarījums, par ko apsūdzētajam ir izvirzīta apsūdzība, ir izdarīts Vācijas teritorijā, un Vācijas tiesībsargājošās iestādes nav lūgušas Polijas iestādēm uzsākt kriminālvajāšanu, kā tas noteikts KĪŠN 55. panta 4. punktā.
- 22 Gadījumā, ja minētā deklarācija nebūtu spēkā, iesniedzējtiesa, ņemot vērā to, ka nodarījumi, par kuriem Vācijā un Polijā notika kriminālvajāšana, ir vieni un tie paši, vēlas noskaidrot, vai Kolobžegas rajona prokuratūras pieņemtā lēmuma dēļ var uzskatīt, ka attiecībā uz apsūdzēto ir ticis pasludināts “galīgs tiesas spriedums” KĪŠN 54. panta izpratnē, vai arī viņš ir “ticis attaisnots [...] ar galīgu tiesas spriedumu” Hartas 50. panta izpratnē. Iesniedzējtiesa uzskata, ka pamatlieta atšķiras no lietas, kurā tika taisīts 2014. gada 5. jūnija spriedums *M* (C-398/12, EU:C:2014:1057), jo pirms 2006. gada 22. decembra lēmuma par kriminālvajāšanas izbeigšanu nebija veikta padziļināta izmeklēšana. Tāpat iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai šāda lēmuma galīgais raksturs ir atkarīgs no noteiktu tādu pienākumu izpildes, ar kuriem tiek sodīta prettiesiskā rīcība.
- 23 Šādos apstākļos *Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg* (Hanzas Augstākā tiesa Hamburgā, Vācija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai līgumslēdzēju pušu deklarācijas, ratificējot KĪŠN, atbilstoši šīs konvencijas 55. panta 1. punkta a) apakšpunktam, proti, deklarācija [par KĪŠN 54. pantu], ir spēkā arī pēc Šengenas *acquis* iekļaušanas Savienības tiesībās [ar protokolu (Nr. 2), ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā] un saglabāšanas tajā [ar protokolu (Nr. 19) par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā]? Vai šie izņēmumi ir uzskatāmi par Hartas 50. panta samērīgiem ierobežojumiem tās 52. panta 1. punkta izpratnē?
- 2) Ja tas tā nav, vai KĪŠN 54. pantā un Hartas 50. pantā ietvertais *ne bis in idem* princips ir interpretējams tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda apsūdzētā kriminālvajāšana dalībvalstī – šajā gadījumā Vācijā –, kura krimināllietu citā dalībvalstī – šajā gadījumā Polijā – prokuratūra ir nolēmusi izbeigt bez nosacījumiem un sikākas izmeklēšanas faktisku iemeslu dēļ, jo nebija pamatotu aizdomu, un tā var tikt atsākta tikai tad, ja ir kļuvuši zināmi būtiski jauni apstākļi, lai arī šādu jaunu apstākļu konkrēti nav?”

Par Tiesas kompetenci

- 24 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pamatots ar LESD 267. pantu, bet uzdotie jautājumi attiecas uz KĪŠN, kas ir konvencija, uz kuru attiecas LES VI sadaļa redakcijā, kas bija piemērojama pirms Lisabonas līguma stāšanās spēkā.
- 25 Šajā ziņā ir vispārzināms, ka LESD 267. pantā paredzētā sistēma var attiekties uz Tiesas kompetenci prejudiciālo nolēmumu jomā saistībā ar LES 35. pantu, kurš savukārt ir piemērojams līdz 2014. gada 1. decembrim, ar nosacījumiem, kas paredzēti šajā pēdējā minētajā tiesību normā (spriedums, 2014. gada 27. maijs, *Spasic*, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, 43. punkts).
- 26 No 1999. gada 1. maija *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* (OV 1999, L 114, 56. lpp.) publicētās informācijas par Amsterdamas līguma spēkā stāšanās datumu izriet, ka Vācijas Federatīvā Republika ir pieņēmusi deklarāciju saskaņā ar LES 35. panta 2. punktu, ar kuru tā ir atzinusi Tiesas kompetenci lemt, ievērojot šā panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzēto kārtību.
- 27 Šādos apstākļos tikai no tā, ka iesniedzējtiesas nolēmumā ir minēts nevis LES 35. pants, bet gan ir atsauce uz LESD 267. pantu, neizriet, ka Tiesas kompetencē nav atbildēt uz *Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg* (Hanzas Augstākā tiesa Hamburgā) uzdotajiem jautājumiem. (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 27. maijs, *Spasic*, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, 45. punkts).
- 28 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Tiesas kompetencē ir atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 29 Ar saviem jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, pirmkārt, vai Vācijas Federatīvās Republikas deklarācija atbilstoši KĪŠN 55. panta 1. punkta a) apakšpunktam vēl joprojām ir spēkā esoša, un, otrkārt, gadījumā, ja uz pirmo jautājumu tiktu sniegta noliedzoša atbilde, vai tādos apstākļos kā pamatlietā attiecībā uz apsūdzēto ir ticis taisīts galīgs spriedums KĪŠN 54. panta un Hartas 50. panta izpratnē.
- 30 Tā kā jautājums par iespējamo izņēmuma no KĪŠN 55. panta 1. punkta a) apakšpunktā ietvertā *ne bis in idem* noteikuma piemērojamību rodas tikai tad, ja tādos apstākļos kā pamatlietā attiecībā uz personu ir ticis taisīts "galīgais tiesas spriedums" KĪŠN 54. panta izpratnē – un tādā gadījumā minētais noteikums ir piemērojams –, vispirms ir jāatbild uz otro jautājumu.

Par otro jautājumu

- 31 Vispirms ir jāatgādina, ka Tiesa 2014. gada 5. jūnija sprieduma *M* (C-398/12, EU:C:2014:1057) 35. punktā jau ir norādījusi, ka, tā kā tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam par to pašu noziedzīgo nodarījumu ir paredzētas gan KĪŠN 54. pantā, gan Hartas 50. pantā, KĪŠN 54. pants ir jāinterpretē saskaņā ar šo pēdējo minēto pantu.
- 32 Līdz ar to ir jāuzskata, ka ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai KĪŠN 54. pantā nostiprinātais *ne bis in idem* princips, lasot to Hartas 50. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka prokurora pieņemts lēmums par kriminālvajāšanas izbeigšanu un pret personu uzsāktās izmeklēšanas galīgu izbeigšanu, nepiemērojot sodu, ar nosacījumu, ka šī procedūra netiek atjaunota vai lēmums netiek atcelts, var tikt kvalificēts kā galīgais spriedums šo pantu izpratnē, ja minētā procedūra ir tikusi izbeigta, neveicot padziļinātu izmeklēšanu.

- 33 Kā izriet no KĪŠN 54. panta, pret personu nevar uzsākt kriminālvajāšanu līgumslēdzējā valstī par tiem pašiem nodarījumiem, par kuriem jau pieņemts “galīgais tiesas spriedums” citā līgumslēdzējā valstī.
- 34 Lai personu varētu uzskatīt par tādu, attiecībā uz kuru par nodarījumiem, kas tai tiek inkriminēti, ir ticis pieņemts “galīgais tiesas spriedums” šī panta izpratnē, pirmkārt, publiskajai apsūdzībai ir jābūt galīgi izbeigtai (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 5. jūnijs, *M*, C-398/12, EU:C:2014:1057, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 35 Šis pirmais nosacījums ir jāizvērtē, pamatojoties uz tās līgumslēdzējas valsts tiesībām, kas ir pieņemusi attiecīgo krimināltiesisko nolēmumu. Lēmums, ar kuru saskaņā ar tās līgumslēdzējas valsts tiesībām, kura ir uzsākusi kriminālvajāšanu pret personu, nav galīgi izbeigta publiskā apsūdzība valsts līmenī, principā nevar būt procesuāls šķērslis tam, ka kriminālvajāšana pret šo personu par tiem pašiem nodarījumiem, iespējams, tiek uzsākta vai turpināta citā līgumslēdzējā valstī (šajā ziņā skat. spriedumus, 2008. gada 22. decembris, *Turanský*, C-491/07, EU:C:2008:768, 36. punkts, kā arī 2014. gada 5. jūnijs, *M*, C-398/12, EU:C:2014:1057, 32. un 36. punkts).
- 36 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka pamatlietā atbilstoši Polijas tiesībām ar Kolobžegas rajona prokuratūras lēmumu par kriminālvajāšanas izbeigšanu galīgi ir izbeigta publiskā apsūdzība Polijā.
- 37 No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem arī izriet, ka nedz Kriminālprocesa likuma 327. panta 2. punktā paredzētā iespēja atjaunot kriminālprocesu, ja ir kļuvuši zināmi būtiski fakti vai pierādījumi, kas nebija zināmi sākotnējā kriminālprocesa laikā, nedz ģenerālprokuratūras iespēja, pamatojoties uz šī likuma 328. pantu, atcelt galīgu lēmumu par procesa izbeigšanu, ja tā ir konstatējusi, ka izmeklēšanas izbeigšana nav bijusi pamatota, atbilstoši Polijas tiesībām neatspēko publiskās apsūdzības izbeigšanas galīgo raksturu.
- 38 Apstākļiem, saskaņā ar kuriem, pirmkārt, pamatlietā aplūkoto lēmumu prokuratūras statusā ir pieņēmusi Kolobžegas rajona prokuratūra un, otrkārt, nav ticis piemērots nekāds sods, nav izšķirošas nozīmes, lai varētu izvērtēt, vai publiskā apsūdzība ar šo lēmumu ir tikusi galīgi izbeigta.
- 39 Būtībā KĪŠN 54. pants ir piemērojams arī lēmumiem, ko pieņēmusi tāda iestāde, kuras uzdevums ir piedalīties krimināltiesību administrēšanā attiecīgajā valsts tiesību sistēmā, kā Kolobžegas rajona prokuratūra, un ar ko tiek galīgi izbeigta kriminālvajāšana dalībvalstī, pat ja šādi lēmumi tiek pieņemti, neiesaistot tiesu, un tie netiek pieņemti sprieduma formā (šajā ziņā skat. spriedumu, 2003. gada 11. februāris, *Gözütok un Brügge*, C-187/01 un C-385/01, EU:C:2003:87, 28. un 38. punkts).
- 40 Attiecībā uz soda neesamību ir jānorāda, ka KĪŠN 54. pantā nosacījums par to, ka sods jau ir izciests, to izcieš vai to vairs nevar izpildīt atbilstīgi izcelsmes līgumslēdzējas puses tiesību aktiem, ir paredzēts tikai notiesāšanas gadījumā.
- 41 Līdz ar to norādi uz sodu nevar interpretēt tādējādi, ka atbilstoši tai KĪŠN 54. panta piemērojamība citos gadījumos, izņemot notiesāšanas gadījumu, ir pakārtota papildu nosacījumam.
- 42 Lai noteiktu, vai tāds lēmums kā pamatlietā ir uzskatāms par lēmumu, ar kuru attiecībā uz personu ir ticis taisīts galīgais tiesas spriedums KĪŠN 54. panta izpratnē, otrkārt, ir jāpārlicinās, ka šis lēmums ir ticis pieņemts pēc tam, kad lieta ir tikusi izskatīta pēc būtības (šajā ziņā skat. spriedumus, 2005. gada 10. marts, *Miraglia*, C-469/03, EU:C:2005:156, 30. punkts, un 2014. gada 5. jūnijs, *M*, C-398/12, EU:C:2014:1057, 28. punkts).
- 43 Šim nolūkam ir jāņem vērā ar tiesisko regulējumu, kurā iekļauts KĪŠN 54. pants, izvirzītais mērķis, kā arī tā konteksts (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 16. oktobris, *Welmory*, C-605/12, EU:C:2014:2298, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 44 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka šajā pantā noteiktais *ne bis in idem* princips ir paredzēts, pirmkārt, lai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā izvairītos no tā, ka persona, attiecībā uz kuru ir ticis taisīts galīgs spriedums, savu tiesību uz pārvietošanās brīvību izmantošanas dēļ tiek saukta pie kriminālatbildības par tiem pašiem nodarījumiem vairāku līgumslēdzēju valstu teritorijā, lai nodrošinātu tiesisko noteiktību, ievērojot valstu iestāžu nolēmumus, kas ir kļūvuši galīgi, gadījumos, kad dalībvalstu tiesību akti krimināltiesību jomā nav tikuši saskaņoti vai tuvināti (šajā ziņā skat. spriedumus, 2006. gada 28. septembris, *Gasparini* u.c., C-467/04, EU:C:2006:610, 27. punkts; 2008. gada 22. decembris, *Turanský*, C-491/07, EU:C:2008:768, 41. punkts, kā arī 2014. gada 27. maijs, *Spasic*, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, 77. punkts).
- 45 Otrkārt, lai gan KĪŠN 54. panta mērķis ir garantēt personai, attiecībā uz kuru ir pasludināts spriedums un kura ir izcietusi sodu vai arī kura līgumslēdzējā valstī attiecīgi ir galīgi attaisnota, ka tā var brīvi pārvietoties Šengenas telpā, nebaidoties no kriminālvajāšanas par tiem pašiem nodarījumiem citā līgumslēdzējā valstī, tomēr tā mērķis nav aizdomās turamo aizsargāt no iespējas, ka vairākās līgumslēdzējās valstīs varētu tikt veiktas secīgas izmeklēšanas attiecībā uz viņu par tiem pašiem nodarījumiem (spriedums, 2008. gada 22. decembris, *Turanský*, C-491/07, EU:C:2008:768, 44. punkts).
- 46 Šajā ziņā KĪŠN 54. pants ir jāinterpretē, ņemot vērā LES 3. panta 2. punktu, atbilstoši kuram Savienība piedāvā saviem pilsoņiem brīvības, drošības un tiesiskuma telpu bez iekšējām robežām, kur personu brīva pārvietošanās ir nodrošināta saistībā ar atbilstošiem pasākumiem tostarp noziedzības novēršanas un apkarošanas jomā.
- 47 Līdz ar to dalībvalsts krimināltiesiska nolēmuma galīgā rakstura interpretācija KĪŠN 54. panta izpratnē ir jāveic, ņemot vērā ne vien nepieciešamību nodrošināt personu brīvu pārvietošanos, bet arī nepieciešamību veicināt noziedzības novēršanu un apkarošanu brīvības, drošības un tiesiskuma telpā.
- 48 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, tāds lēmums par kriminālvajāšanas izbeigšanu kā pamatlietā, kurš ir ticis pieņemts, neveicot padziļinātāku izmeklēšanu, lai iegūtu un izvērtētu pierādījumu elementus, lai gan prokuratūra nebija uzturējusi publisko apsūdzību tikai tādēļ vien, ka apsūdzētais bija atteicies sniegt liecību un cietušais un vēl viens liecinieks dzīvoja Vācijā, kā dēļ tos izmeklēšanas ietvaros nevarēja uzklaut un tādējādi nebija iespējams pārbaudīt cietušā sniegtās norādes, nav uzskatāms par lēmumu, pirms kura ir tikusi veikta lietas izskatīšana pēc būtības.
- 49 KĪŠN 54. panta piemērošana šādam lēmumam varētu padarīt sarežģītāku, pat neiespējamu, jebkādu konkrētu iespēju sodīt par prettiesisku rīcību, par ko apsūdzētajam ir izvirzīta apsūdzība, jebkurā no attiecīgajām dalībvalstīm. Pirmkārt, minēto lēmumu par lietas izbeigšanu dalībvalsts tiesību aizsardzības iestādes būtu pieņēmušas, padziļināti neizvērtējot prettiesisko rīcību, par ko apsūdzētajam tika izvirzīta apsūdzība. Otrkārt, būtu apdraudēta kriminālprocesa uzsākšana citā dalībvalstī par tiem pašiem nodarījumiem. Šādas sekas būtu acīmredzami pretrunā LES 3. panta 2. punkta mērķim (šajā ziņā skat. spriedumu, 2005. gada 10. marts, *Miraglia*, C-469/03, EU:C:2005:156, 33. un 34. punkts).
- 50 Visbeidzot, kā Tiesa jau ir norādījusi, KĪŠN 54. pants neapstrīdami nozīmē, ka līgumslēdzēju valstu starpā pastāv savstarpēja uzticēšanās to attiecīgajām krimināltiesību sistēmām un ka ikviena no minētajām valstīm piekrīt citās līgumslēdzējās valstīs spēkā esošo krimināltiesību piemērošanai pat tad, ja savu valsts tiesību piemērošanas rezultātā būtu radies citāds risinājums (spriedums, 2008. gada 11. decembris, *Bourquain*, C-297/07, EU:C:2008:708, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 51 Saskaņā ar šo savstarpējo uzticēšanos ir nepieciešams, lai attiecīgās otras līgumslēdzējas valsts kompetentās iestādes akceptētu galīgo nolēmumu, kurš ir ticis pieņemts pirmās līgumslēdzējas valsts teritorijā, kāds tas ir ticis paziņots šīm iestādēm.

- 52 Tomēr minētā savstarpējā uzticēšanās var pastāvēt tikai tad, ja otrā līgumslēdzēja valsts, pamatojoties uz pirmās līgumslēdzējas valsts iesniegtajiem dokumentiem, var pārliecināties, ka attiecīgais nolēmums, ko ir pieņēmušas šīs pirmās valsts kompetentās iestādes, patiešām ir galīgs nolēmums, kas ietver lietas izskatīšanu pēc būtības.
- 53 Līdz ar to, kā savu secinājumu 74.–78. un 84. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, tāds prokuratūras pieņemts lēmums par kriminālvajāšanas un izmeklēšanas izbeigšanu kā pamatlietā nevar tikt uzskatīts par tādu, kurš ir ticis pieņemts, veicot lietas izskatīšanu pēc būtības, un tādēļ to nevar kvalificēt kā galīgu spriedumu KĪŠN 54. panta izpratnē, ja no šī lēmuma pamatojuma vien jau izriet, ka nav tikusi veikta padziļināta izmeklēšana, bez kuras dalībvalstu savstarpējā uzticēšanās varētu tikt apdraudēta. Šajā ziņā tas, ka nav ticis noprotināts cietušais un iespējamais liecinieks, ir norāde par to, ka padziļināta izmeklēšana pamatlietā nav tikusi veikta.
- 54 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka KĪŠN 54. pantā nostiprinātais *ne bis in idem* princips, ņemot vērā Hartas 50. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka prokurora pieņemts lēmums par kriminālvajāšanas izbeigšanu un pret personu uzsāktās izmeklēšanas galīgu izbeigšanu, nepiemērojot sodu, ar nosacījumu, ka šī procedūra netiek atjaunota vai lēmums netiek atcelts, nevar tikt kvalificēts kā galīgais spriedums šo pantu izpratnē, ja no šī lēmuma pamatojuma izriet, ka minētā procedūra ir tikusi izbeigta, neveicot padziļinātu izmeklēšanu, ciktāl tas, ka nav ticis noprotināts cietušais un iespējamais liecinieks, norāda, ka šāda izmeklēšana nav tikusi veikta.

Par pirmo jautājumu

- 55 Ņemot vērā uz otro jautājumu sniegto atbildi, uz pirmo jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 56 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Konvencijas, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, kas parakstīta Šengēnā (Luksemburģā) 1990. gada 19. jūnijā, 54. pantā nostiprinātais *ne bis in idem* princips, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 50. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka prokurora pieņemts lēmums par kriminālvajāšanas izbeigšanu un pret personu uzsāktās izmeklēšanas galīgu izbeigšanu, nepiemērojot sodu, ar nosacījumu, ka šī procedūra netiek atjaunota vai lēmums netiek atcelts, nevar tikt kvalificēts kā galīgais spriedums šo pantu izpratnē, ja no šī lēmuma pamatojuma izriet, ka minētā procedūra ir tikusi izbeigta, neveicot padziļinātu izmeklēšanu, ciktāl tas, ka nav ticis noprotināts cietušais un iespējamais liecinieks, norāda, ka šāda izmeklēšana nav tikusi veikta.

[Paraksti]